

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแม่คหุเทศก์อาสาสมัครเพื่อนำเที่ยวชุมชนภูมิถิ่นและชุมชนวัดกัลยาณ์ เป็นการวิจัยเชิงบูรณาการเพื่อพัฒนานักศึกษาในสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจชั้นปีที่สอง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา Thai Case Studies ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 36 คน ให้สามารถนำเที่ยวนักท่องเที่ยวต่างชาติในชุมชนภูมิถิ่นและชุมชนวัดกัลยาณ์ที่เป็นย่านชุมชนนานาชาติแห่งแรกของกรุงเทพมหานครในฐานแม่คหุเทศก์อาสาสมัครได้โดยใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในการนำเที่ยวนั้น คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การพัฒนาคู่มือแนะนำเที่ยวและสื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม
3. แบบแผนในการวิจัย
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ชั้นปีที่ 1-3 จำนวน 104 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ซึ่งลงทะเบียนเรียนในรายวิชา Thai Case Studies ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 36 คน

2. การพัฒนาคู่มือแนะนำเที่ยวและสื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม

คณะผู้ทำการวิจัยได้ทำการพัฒนาคู่มือแนะนำเที่ยวชุมชนภูมิถิ่นและชุมชนวัดกัลยาณ์เป็นภาษาอังกฤษและสื่อในการฝึกอบรมโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 การออกแบบและการพัฒนาคู่มือการนำเที่ยว

การออกแบบและการพัฒนาคู่มือการนำเที่ยว ชุมชนภูมิถิ่นและชุมชนวัดกัลยาณ์นั้น คณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษาดังนี้

2.1.1 ศึกษาจากเอกสาร ตำรา ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการท่องเที่ยวชุมชน ความเป็นมาของชุมชนภูมิถิ่นรวมทั้งทำการศึกษาลักษณะ แนวคิด และทฤษฎีในการสร้างคู่มือภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการนำเที่ยวชุมชน

2.1.2 ศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวนานาชาติเพื่อรับทราบถึงสถานที่ในการท่องเที่ยวในสองชุมชนนี้ที่นักท่องเที่ยวประสงค์จะไปเยือน กิจกรรมตลอดจนอาหารและขนมในชุมชนที่นักท่องเที่ยวสนใจ โดยใช้การสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวนานาชาติ จำนวน 110 คน แบ่งเป็นเพศ

ชาย 65 คน เพศหญิง 45 คน บริเวณที่ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม วัดอรุณราชวราราม ปากคลองตลาด และย่านกะดีจีน จากจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดที่ได้ให้สัมภาษณ์ มีเพียง 10 คนเท่านั้น ที่รู้จักย่านกะดีจีน ทั้งหมดได้ข้อมูลจากสื่อสังคมออนไลน์ ทุกคนมีความประสงค์อยากชมศาสนสถานต่าง ๆ ในสองชุมชนนี้และเรียนรู้วิถีชีวิตของชาวชุมชนนานาชาติที่อาศัยอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา

2.1.3 สัมภาษณ์ผู้อยู่อาศัยในชุมชนทั้งสอง ผู้นำชุมชน เจ้าของพิพิธภัณฑ์บ้านกุฎีจีน มัคคุเทศก์ และนักวิจัยผู้ทำวิจัยเกี่ยวกับชุมชนนี้จำนวน 9 คน เพื่อให้ได้ข้อมูลสถานที่ กิจกรรม และสิ่งที่ท่านผู้มีความเกี่ยวข้องกับชุมชนทั้งสองแห่งนี้ต้องการให้นักท่องเที่ยวได้ชมและได้รับรู้และได้เรียนรู้ซึ่งปรากฏว่าผู้ที่ให้สัมภาษณ์ต้องการให้นักท่องเที่ยวได้ชมศาสนสถานของสามศาสนาที่ความเชื่อเพื่อให้เห็นศิลปกรรมอันงดงาม ได้ศึกษาเกี่ยวกับความเป็นมาของชาวโปรตุเกสและชาติพันธุ์อื่น ๆ ในชุมชน ได้เรียนรู้พิธีกรรมตามความเชื่อและพิธีกรรมของศาสนาต่าง ๆ ได้ลองชิมอาหารของชาวชุมชนชนมฝรั่งกุฎีจีนและชนมอื่น ๆ ที่มีขายเฉพาะในชุมชนและอุดหนุนสินค้าพื้นบ้านของชุมชน

2.2 การสร้างสื่อที่ใช้ประกอบการฝึกอบรม

คณะผู้วิจัยซึ่งทำหน้าที่เป็นวิทยากรในการฝึกอบรมก่อนออกฝึกปฏิบัติการณ์ของนักศึกษาได้จัดทำสื่อในการฝึกอบรมเป็นพาวเวอร์พอยท์ สองเรื่องได้แก่ เรื่อง *มรดกทางวัฒนธรรมในย่านธนบุรีและเรื่อง อัตลักษณ์ของชุมชนกุฎีจีน* และใช้วิดีโอเรื่อง *ศาสนศิลป์ในธนบุรี* ประกอบการฝึกอบรม

3. แบบแผนในการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนามัคคุเทศก์อาสาสมัครเพื่อนำเที่ยวชุมชนกุฎีจีนและชุมชนวัดกัลยาณ์เป็นการวิจัยเชิงบูรณาการโดยมีการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องการท่องเที่ยวชุมชน ความเป็นมาและความสำคัญของชุมชนกุฎีจีนและชุมชนวัดกัลยาณ์ ศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวนานาชาติในการท่องเที่ยวครั้งนี้ และศึกษาความต้องการนำเสนอสถานที่และกิจกรรมของสองชุมชนนี้จากผู้อยู่อาศัยและผู้เกี่ยวข้องกับชุมชนโดยการสัมภาษณ์ชนิดที่ไม่มีโครงสร้าง เป็นการสนทนาเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการสร้างคู่มือแนะนำเที่ยวและการจัดฝึกอบรมก่อนการนำเที่ยว เมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลและสร้างคู่มือแล้วจึงจัดการฝึกอบรมเรื่อง **Young Volunteer Guides for Community Tourism** ซึ่งประกอบด้วยการฝึกอบรมภายในสถานที่ การฝึกปฏิบัติการณ์ด้วยการนำนักศึกษาลงฝึกปฏิบัติในพื้นที่จริงและการฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง จากนั้นนักศึกษาได้ลงพื้นที่เพื่อนำนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติท่องเที่ยวในชุมชนกุฎีจีนและชุมชนวัดกัลยาณ์ โดยนักศึกษสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ชั้นปีที่สอง ซึ่งกำลังศึกษาในรายวิชา **Thai Case Studies** จำนวน 36 คน ได้เข้าร่วมโครงการนี้ในระหว่างวันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2562 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562 โดยใช้เวลาฝึกปฏิบัติคนละ 40 ชั่วโมง แบ่งเป็นการฝึกอบรม การศึกษา และฝึกปฏิบัติด้วยตนเองและลงพื้นที่เพื่อทำการศึกษานักศึกษาจำนวน 20 ชั่วโมง จากนั้นได้ลงปฏิบัติการนำเที่ยวนักท่องเที่ยวในพื้นที่เป้าหมายโดยคาดหวังให้นักศึกษา 36 คนนำนักท่องเที่ยวเที่ยวชมชุมชนรวมจำนวน 180 คน โดยนักศึกษา 1 คน นำนักท่องเที่ยวเที่ยวชมชุมชนอย่างน้อยคนละ 5 คน โดยใช้เวลา

ฝึกปฏิบัติคนละ 20 ชั่วโมง เมื่อเสร็จสิ้นการฝึกปฏิบัติการแล้ว ได้มีการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาผู้เข้าร่วมโครงการที่มีต่อการฝึกอบรมและการฝึกปฏิบัติการในโครงการนี้

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังต่อไปนี้

- 4.1 แบบสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวต่างชาติและแบบสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับชุมชนกุฎีจีนและชุมชนวัดกัลยาณ์
- 4.2 คู่มือการนำเที่ยวชุมชนกุฎีจีนและชุมชนวัดกัลยาณ์
- 4.3 สื่อและวีดิทัศน์ที่ใช้ในการฝึกอบรม
- 4.4 แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้ทำการวิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 5.1 รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวและผู้เกี่ยวข้องกับชุมชนกุฎีจีนและชุมชนวัดกัลยาณ์มาวิเคราะห์เพื่อการสร้างคู่มือแนะนำเที่ยวและการจัดการฝึกอบรม
- 5.2 นำคู่มือการฝึกอบรมและสื่อที่พัฒนาขึ้นไปใช้กับนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง
- 5.3 ประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเข้าร่วมโครงการนี้

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้กระทำโดยให้นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 36 คน ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเข้าร่วมโครงการ Young Volunteer Guides for Community Tourism และหาคะแนนความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการนี้